

Rad državljanina trećih zemalja nakon izmjena Zakona o strancima

Božo Prelević, dipl. iur.

Nakon dugog očekivanja od 15. ožujka 2025. na snazi je najveći dio Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Zakonske izmjene donose brojne novine među kojima posebno ističemo one koje se odnose na postupak stjecanja radnih dozvola za državljane trećih zemalja i „plavu kartu“. Autor u članku analizira nove odredbe u Zakonu o strancima koje se odnose na rad državljanina trećih zemalja, sa primjerom ugovora o dodatnom radu na određeno vrijeme za radnike državljane trećih zemalja.

1. Uvod

Zakonom o strancima¹ (u nastavku teksta: Zakon) propisuju se uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada stranaca koji su državljani trećih zemalja (u nastavku teksta: državljani trećih zemalja) u Republici Hrvatskoj. Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima² (u nastavku teksta: ZID Zakona) u velikoj mjeri su izmijenjene dosadašnje zakonske odredbe, posebno one koje se odnose na uvjete stjecanja radne dozvole za državljane trećih zemalja i stjecanje prava na „plavu kartu“. Najveći dio novih zakonskih odredbi stupio je na snagu 15. ožujka 2025., osim odredbi čl. 93. st. 1. t. 4. Zakona u dijelu koji se odnosi na prekršajne sankcije, i čl. 99. st. 1. t. 6. Zakona u vezi pozitivnog mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje radi izdavanja dozvole za boravak i rad stranog radnika u slučajevima kada poslodavcu nije pravomoćno izrečena prekršajna sankcija za najteže prekršaje protiv radnih odnosa, ili prekršajna sankcija protiv socijalnog osiguranja ili zaštite na radu, koje stupaju na snagu 1. siječnja 2026³.

Među ostalim novinama u Zakonu ističemo usklađivanje zakonskih odredbi sa propisima Europske unije navedenim u čl. 1. ZID Zakona. Izmijenjene su i zakonske odredbe koje se odnose na podnošenje zahtjeva za privremeni boravak članovima uže obitelji osoba koje imaju odobrenu međunarodnu zaštitu u RH te u dijelu odobravanja privremenog boravka u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljeničtva. Također, Zakon je izmijenjen u dijelu koji se odnosi na povoljnije stjecanje stalnog boravka za studente koji su imali pet godina neprekidno odobren privremeni boravak u RH, od čega naj-

manje tri godine u svrhu studiranja, ako su stekli kvalifikaciju razine visokog obrazovanja u RH i zaposleni su u RH.

Izmijenjene su i zakonske odredbe koje se odnose na dugotrajnu vizu (vizu D) i podnošenje zahtjeva za njeno izdavanje, kojima se uređuje stjecanje dugotrajnog i stalnog boravka uzimajući u obzir dužinu izbjivanja iz RH za državljane treće zemlje koji zbog prirode posla koji obavljaju duže izbjivaju iz RH (upućeni radnici u drugu državu članicu Europskog gospodarskog prostora (u nastavku teksta: EGP), ili Švicarske Konfederacije, koji radi obavljanja osobnih poslovnih aktivnosti borave u inozemstvu, kao što su poslovi pomorca, brodarca, pilota i vozača u međunarodnom prijevozu), a posebno je prepoznata kategorija člana obitelji službenika tijela javne vlasti RH koji je u okviru obavljanja svoje dužnosti upućen u inozemstvo prema posebnim propisima. Odredbama ZID Zakona izmijenjene su i prekršajne odredbe Zakona određivanjem novog raspona i iznosa novčanih kazni, te dodatnim usklađivanjem s materijalnim odredbama Zakona.

2. Temeljni zakonski pojmovi

Odredbama ZID Zakona izmijenjena je i odredba čl. 3. Zakona kojom se uređuju temeljni zakonski pojmovi. Radi pravilnog razumijevanja samog Zakona podsjećamo na razlikovanje temeljnih zakonskih pojmova „državljanina treće zemlje“, „treće zemlje“ i „stranca“ koje nisu izmijenjene odredbama ZID Zakona.



ističemo...

Sukladno Zakonu pod pojmom „državljanin treće zemlje“ podrazumijevamo osobu koja nema državljanstvo države članice EGP-a, ili Švicarske Konfederacije, a ima državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva.

1 Nar. nov., br. 133/20, 114/22, 151/22 i 40/25.

2 Nar. nov., br. 40/25 od 7. ožujka 2025.

3 Čl. 96. ZID Zakona.

S druge strane, pod pojmom „treća zemlja“ u smislu zakonskih odredbi podrazumijevamo državu koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija. „Stranac“ u smislu odredbi Zakona je osoba koja nema hrvatsko državljanstvo.

3. Rad državljana trećih zemalja

Znatne izmjene pretrpjele su zakonske odredbe o radu državljana trećih zemalja koje detaljnije analiziramo u nastavku članka.

3.1. Opće zakonske odredbe o dozvoli za boravak i rad

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 88. st. 1. Zakona državljanin treće zemlje u RH može raditi, a poslodavac može zaposliti, ili se koristiti radom državljanina treće zemlje⁴:

- temeljem dozvole boravka iz čl. 91. st. 2. Zakona⁵ odnosno temelju čl. 91. st. 5. Zakona;
- temeljem dozvole boravka iz čl. 91. st. 2. Zakona i pozitivnog mišljenja HZZ-a iz čl. 100. st. 6.⁶, ili čl. 103.c st. 4.⁷, ili čl. 103.d st. 3.⁸, ili čl. 103.e st. 5. Zakona⁹;
- temeljem potvrde iz čl. 91. st. 3. podst. 1. odnosno st. 4. Zakona, ako se radi o sezonskom radniku do 90 dana;
- temelju potvrde o prijavi rada, ili;
- bez dozvole za boravak i rad, ili potvrde o prijavi rada, u slučajevima propisanim Zakonom.



ističemo...

Sukladno čl. 88. st. 2. Zakona, radom se, u smislu zakonskih odredbi, ne smatra obavljanje prethodnih radnji za osnivanje i registraciju trgovačkog društva, ili obrta.

Državljanin treće zemlje može raditi u RH samo na onim poslovima:

- navedenim u potvrdi iz čl. 91. st. 3. podst. 1. i st. 4. Zakona, osim ako Zakonom nije drukčije propisano;
- za koje je dano pozitivno mišljenje HZZ-a iz čl. 100. st. 6., ili čl. 103.c st. 4., ili čl. 103.d st. 3., ili čl. 103.e st. 5. Zakona odnosno koji su navedeni u potvrdi iz čl. 91. st. 3. podst. 2.-4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano, ili;
- navedenim u potvrdi o prijavi rada, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano.

Državljanin treće zemlje može raditi u RH¹⁰ samo kod:

- onog poslodavca koji je naveden u potvrdi iz čl. 91. st. 3. podst. 1. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;
- onog poslodavca za kojeg je dano pozitivno mišljenje HZZ-a iz čl. 103.c st. 4., ili čl. 103.d st. 3., ili čl. 103.e st. 5. Zakona odnosno koji je naveden u potvrdi iz čl. 91. st. 3. podst. 2.-4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;
- onog poslodavca i korisnika koji su navedeni u potvrdi iz čl. 91. st. 4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;

- onog korisnika za kojeg je dano pozitivno mišljenje HZZ-a iz čl. 100. st. 6. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano, ili;
- poslodavca koji je naveden u potvrdi o prijavi rada, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano.



ističemo...

Poslodavac ne smije zapošljavati državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u RH niti se koristiti njegovim radom.

Sukladno čl. 88. st. 6. Zakona, poslodavac može zaposliti, ili se koristiti radom državljanina treće zemlje iz navedene odredbe čl. 88. st. 1. podst. 1.-4. Zakona samo na onim poslovima odnosno za poslodavca:

- navedenog u potvrdi iz čl. 91. st. 3. podst. 1. i st. 4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;
- za kojeg je dano pozitivno mišljenje HZZ-a iz čl. 100. st. 6., ili čl. 103.c st. 4., ili čl. 103.d st. 3., ili čl. 103.e st. 5. Zakona odnosno koji su navedeni u potvrdi iz čl. 91. st. 3. podst. 2.-4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;
- navedenog u potvrdi o prijavi rada, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano.

Korisnik iz čl. 100. Zakona (agencija za privremeno zapošljavanje) može se koristiti radom državljanina treće zemlje:

- temeljem dozvole boravka iz čl. 91. st. 2. Zakona odnosno temeljem čl. 91. st. 5. Zakona;
- temeljem dozvole boravka iz čl. 91. st. 2. Zakona i pozitivnog mišljenja HZZ-a iz čl. 100. st. 6., ili čl. 103.c st. 4., ili čl. 103.d st. 3., ili čl. 103.e st. 5. Zakona;
- temeljem potvrde iz čl. 91. st. 4. Zakona, ako se radi o sezonskom radniku do 90 dana;
- samo na onim poslovima odnosno za korisnika navedenog u potvrdi iz čl. 91. st. 4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;
- samo na onim poslovima odnosno za korisnika za kojeg je dano pozitivno mišljenje HZZ-a iz članka 100. st. 6. Zakona odnosno koji su navedeni u potvrdi iz čl. 91. st. 4. Zakona, osim ako samim Zakonom nije drukčije propisano;
- bez dozvole za boravak i rad, ili potvrde o prijavi rada u slučajevima propisanim samim Zakonom.



ističemo...

Sukladno čl. 88. st. 8. Zakona, prije zasnivanja radnog odnosa poslodavac mora od državljanina treće zemlje iz čl. 89. st. 1. Zakona zatražiti na uvid valjano odobrenje boravka u RH.

U slučaju da je državljanin treće zemlje predočio nevaljano odobrenje boravka iz navedene odredbe čl. 88. st. 8. Zakona, poslodavac se neće smatrati odgovornim za zapošljavanje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u RH, osim ako je poslodavac znao da je dokument koji je predočen kao odobrenje boravka iz iste zakonske odredbe bio krivotvoren. Odredbe čl. 88. Zakona koje se odnose na poslodavca na odgovarajući se način primjenjuju i na podizvođača. Državljanin treće zemlje koji ima važeću dozvolu za boravak i rad može raditi za istog poslodavca u svim poslovnim objektima u kojima poslodavac obavlja djelatnost na poslovima sukladno skloplje-

4 Čl. 88. st. 1. Zakona.

5 Vidjeti pod 3.3.2.

6 Vidjeti pod 3.7.8.

7 Vidjeti pod 3.8.3.

8 Vidjeti pod 3.8.4.

9 Vidjeti pod 3.8.5.

10 Čl. 88. st. 4. Zakona.



nom ugovoru o radu i sukladno navedenim odredbama čl. 88. st. 3. i 6. Zakona.

Poslodavac koji je podnio zahtjev iz čl. 100. st. 4., čl. 103.c st. 2., čl. 103.d st. 1., ili čl. 103.e st. 3. Zakona dužan je o mišljenju HZZ-a u roku od tri dana obavijestiti državljanina treće zemlje pisanim putem.

3.2. Rad bez dozvole za boravak i rad, ili potvrde o prijavi rada

Izmijenom odredbe čl. 89. st. 1. Zakona izvršeno je usklađivanje naziva „plava karta EU-a“ sa pravnom stečevinom EU. Izmjenom je u čl. 89. st. 1. Zakona dodana je nova t. 16. kojom se omogućuje da bez dozvole za boravak i rad, ili potvrde o prijavi rada mogu raditi osobe koje imaju privremeni boravak u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljeničtva. Državljanin trećih zemalja koji u RH nastupaju na sportskim priredbama i natjecanjima kao predstavnici stranih ekipa, klubova, ili državnih reprezentacija, nisu dužni ishoditi dozvolu za boravak i rad odnosno potvrdu o prijavi rada.



ističemo...

Student iz čl. 73. st. 5. i 6. Zakona može raditi i samozapošljavati se najviše 20 sati tjedno bez obveze ishođenja dozvole za boravak i rad, ili potvrde o prijavi rada.

Poslodavac koji zapošljava državljanina treće zemlje iz navedene odredbe čl. 89. st. 1. Zakona dužan je u roku od osam dana od dana zasnivanja radnog odnosa, ili početka rada državljanina treće zemlje, o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje.



ističemo...

Izmijenjenom odredbom čl. 89. st. 5. Zakona sada je određeno kako bez dozvole za boravak i rad, ili potvrde o prijavi rada, može raditi upućeni radnik koji dolazi iz druge države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana.

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 89. st. 6. Zakona, bez potvrde o prijavi rada mogu raditi državljani trećih zemalja koji su državljani država pristupnica Konvenciji o Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj od 14. prosinca 1960. i to:

- umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne, multimedijalne i druge kulturne priredbe odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti, kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje;
- autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti, kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje.

3.3. Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad i odlučivanje o zahtjevu

3.3.1. Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad

Izmijenjena je i odredba čl. 90. st. 2. Zakona o podnošenju zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad, a ista zakonska odredba dopunjena je i novim st. 3.-5. Podsjećamo, neizmijenjenom odredbom čl. 90. st. 1. Zakona je određeno kako zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad može podnijeti državljanin treće zemlje sukladno čl. 58. Zakona, ili poslodavac u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka ili rada državljanina treće zemlje, ili sjedištu poslodavca.



ističemo...

Sukladno novoj odredbi čl. 90. st. 3. Zakona, ako je u tijeku postupak za izdavanje dozvole za boravak i rad za državljanina treće zemlje, naknadni zahtjevi drugih poslodavaca za istog državljanina treće zemlje za izdavanje dozvole za boravak i rad bit će odbačeni rješenjem.

Protiv rješenja iz navedenih odredbi čl. 90. st. 2. i 3. Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Državljanin treće zemlje za kojeg je podnesen zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad prije isteka važenja dozvole za boravak i rad ili privremenog boravka može ostati u RH do izvršnosti odluke o zahtjevu.

3.3.2. Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad



ističemo...

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 91. st. 1. Zakona, o zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad odlučuje Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta odnosno namjeravanog boravka državljanina treće zemlje, a ako je usvojen zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad, rješenje se donosi u obliku zabilješke u spis¹¹.

Zakonom je u čl. 91. st. 2. određeno kako se dozvola za boravak i rad izdaje kao dozvola boravka iz čl. 3. st. 1. t. 9. Zakona (kao biometrijska dozvola boravka u kartičnom obliku), a podaci o poslodavcu, zanimanju i poslovima na kojima državljanin treće zemlje može raditi navode se u potvrdi iz odredbi čl. 91. st. 3. i 4. Zakona. Odredbom čl. 91. st. 3. Zakona određen je sadržaj navedene potvrde koju izdaje nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja.

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: **130⁰⁰ EUR + PDV**
T: **01 / 49 21 737**

¹¹ Čl. 91. st. 1. Zakona.

**ističemo...**

Iz navedenog, između ostalog, proizlazi kako kod dodatnog rada, odnosno kod promjene korisnika, državljanin treće zemlje neće trebati ishoditi novu biometrijsku dozvolu, već će se državljaninu treće zemlje i drugom poslodavcu ispisati nove potvrde, a u slučaju agencija za privremeno zapošljavanje potvrda o novom korisniku kojem je ustupljen.

Sukladno čl. 91. st. 5. Zakona, državljanin treće zemlje može započeti s radom temeljem:

- potvrde iz navedene odredbe čl. 91. st. 3. podst. 1., ili st. 4. Zakona koja je uručena poslodavcu, dok državljanin treće zemlje ne podnese zahtjev iz čl. 91. st. 5. podst. 2. Zakona, a najduže do roka iz čl. 169. st. 1. Zakona, ako je državljanin treće zemlje prijavljen na zdravstveno i mirovinsko osiguranje;
- podnesenog zahtjeva za tehničku izradu dozvole boravka iz naveene odredbe čl. 91. st. 2. Zakona, ako je državljanin treće zemlje prijavljen na zdravstveno i mirovinsko osiguranje.

Iznimno od navedene odredbe čl. 91. st. 2. Zakona, u slučaju rada sezonskog radnika do 90 dana iz čl. 104. st. 3. Zakona¹², dozvola za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana izdaje se kao potvrda iz navedenih odredbi čl. 91. st. 3. podst. 1. Zakona odnosno čl. 91. st. 4. Zakona te sezonski radnik može započeti s radom danom uručjenja navedene potvrde.

O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad sukladno čl. 97. Zakona¹³ Ministarstvo je, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, dužno odlučiti u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva. Državljanin treće zemlje, ili poslodavac može odustati od zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad državljanina treće zemlje, u kojem će se slučaju postupak obustaviti rješenjem u obliku zabilješke u spisu, o čemu će se obavijestiti stranke u postupku. Protiv rješenja koje se donosi temeljem čl. 91. Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Sukladno čl. 91. st. 10. Zakona, dozvola za boravak i rad izdaje se na:

- vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu, a najdulje do tri godine ako se odobrava temeljem čl. 97. Zakona, ili se produljuje;
- vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu, a najdulje do tri godine ako se odobrava temeljem čl. 97. Zakona agencijama za privremeno zapošljavanje iz čl. 100. Zakona, ili se produljuje;
- vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu za sezonski rad, a najdulje do 90 dana, ili do devet mjeseci sukladno čl. 104. Zakona;
- vrijeme koje je potrebno za obavljanje posla odnosno na vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu, a najdulje do dvije godine dana ako se odobrava ili produljuje temeljem čl. 110. Zakona¹⁴, osim ako samim Zakonom, međunarodnim ugovorom, ili programima mobilnosti koje provodi RH s drugim državama nije drukčije propisano;
- dvije godine ako nije zatraženo kraće razdoblje izdavanja, ako državljanin treće zemlje dolazi raditi kao ostala neophodna osoba sukladno Protokolu o pristupanju Republike Hrvatske

Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije¹⁵.

3.3.3. Dostava potvrde iz čl. 91. Zakona

U cijelosti je izmijenjena odredba čl. 96. Zakona kojom se uređuje dostava potvrde iz čl. 91. Zakona. Potvrdu iz čl. 91. st. 3. i 4. Zakona policijska uprava odnosno policijska postaja dostavit će državljaninu treće zemlje, poslodavcu i korisniku iz čl. 100. Zakona, a elektroničkim putem i nadležnim državnim tijelima.

3.4. Produljenje dozvole za boravak i rad**ističemo...**

Sukladno novoj zakonskoj odredbi čl. 92. Zakona, zahtjev za produljenje dozvole za boravak i rad za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje u istom zanimanju podnosi se najkasnije 30 dana prije isteka važenja dozvole za boravak i rad, u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje, koja i odlučuje o produljenju¹⁶.

Pri tome je Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, dužno prije isteka roka važeće dozvole za boravak i rad odlučiti o zahtjevu za njeno produljenje.

Državljanin treće zemlje, ili poslodavac može odustati od zahtjeva za produljenje dozvole za boravak i rad, pri čemu se postupak obustavlja rješenjem u obliku zabilješke u spisu, o čemu će se obavijestiti stranke u postupku. Protiv rješenja iz čl. 92. Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

**ističemo...**

Državljanin treće zemlje za kojeg je podnesen zahtjev za produljenje dozvole za boravak i rad u roku od 30 dana iz navedene odredbe čl. 92. st. 1. Zakona može ostati i raditi u RH do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Ako zahtjev za produljenje dozvole za boravak i rad nije podnesen u ovom roku, državljanin treće zemlje može ostati u RH do izvršnosti odluke o zahtjevu, ako je podnesen prije isteka roka važeće dozvole za boravak i rad.

3.5. Odbijanje izdavanja i ukidanje dozvole za boravak i rad**3.5.1. Odbijanje izdavanja dozvole za boravak i rad**

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 93. Zakona, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad pod uvjetima iz čl. 93. st. 1. Zakona.

3.5.2. Ukidanje dozvole za boravak i rad

Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, po službenoj dužnosti rješenjem ukinuti dozvolu za

¹² Vidjeti pod 3.9.1.

¹³ Vidjeti pod 3.7.1.

¹⁴ Vidjeti pod 3.7.5.

¹⁵ Nar. nov., MU, br. 13/00.

¹⁶ Čl. 92. st. 1. Zakona.

boravak i rad pod uvjetima iz izmijenjene odredbe čl. 94. st. 1. Zakona.



ističemo...

Iznimno od navedene odredbe čl. 94. st. 1. t. 10. Zakona, dozvola za boravak i rad neće se ukinuti dok je u tijeku postupak za promjenu poslodavca u istom zanimanju temeljem čl. 103.d Zakona, ako je poslodavac podnio zahtjev policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prije isteka dopuštenog vremena nezaposlenosti državljanina treće zemlje iz čl. 103.a Zakona¹⁷.

U svrhu utvrđivanja činjenice ima li poslodavac podmirene porezne obveze iz navedene odredbe čl. 94. st. 1. t. 3. i 6. Zakona, Ministarstvo financija, Porezna uprava dostavit će nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podatke o stanju duga po osnovi javnih davanja o kojima vodi službenu evidenciju. Osim toga, u svrhu utvrđivanja vremena dopuštene nezaposlenosti iz navedene odredbe čl. 94. st. 1. t. 10. Zakona, HZMO dostavit će nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podatke o radnopravnom statusu državljanina treće zemlje.

3.6. Obveze poslodavca i državljanina treće zemlje u slučaju prestanka uvjeta za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad



ističemo...

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 95. Zakona, u slučaju prestanka ugovora o radu, ili prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad poslodavac ili državljanin treće zemlje dužan je obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od pet radnih dana od dana nastupa tih okolnosti.

Poslodavac temeljem čijeg je zahtjeva izdana dozvola za boravak i rad iz čl. 97. Zakona državljaninu treće zemlje koji ulazi u RH temeljem vize dužan je uplatiti u državni proračun iznos od jedne prosječne mjesečne brutoplaće isplaćene u RH u protekloj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku, u roku od osam dana, ako:

- državljanin treće zemlje ne započne s radom u roku predviđenom u ugovoru o radu;
- je državljaninu treće zemlje otkazao ugovor o radu, osim ako se radi o redovnom otkazu uvjetovanom skrivljenim ponašanjem radnika, ili izvanrednom otkazu ugovora o radu, prije isteka roka od tri mjeseca rada u RH¹⁸.

Navedene odredbe čl. 95. st. 2. i 3. Zakona ne primjenjuju se na sezonskog radnika¹⁹.



ističemo...

Radi osiguranja namirena tražbine iz navedene odredbe čl. 95. st. 2. Zakona, poslodavac se obvezuje izdati zadužnicu u korist RH, Ministarstva unutarnjih poslova na iznos od jedne prosječne mjesečne brutoplaće isplaćene u RH u protekloj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku koju će dostaviti nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u roku od pet dana od dana izdavanja potvrde iz čl. 91. st. 3. podst. 1. i st. 4. Zakona.

Uplaćena sredstva iz navedene odredbe čl. 95. st. 2. Zakona koriste se za troškove povratka državljanina trećih zemalja koji nezakonito borave u RH sukladno odredbama Zakona. Postupak namirena navedene tražbine u nadležnosti je Ministarstva i propisan je pravilnikom kojeg donosi ministar.

3.7. Izdavanje dozvole za boravak i rad, mišljenje HZZ-a i test rada

3.7.1. Izdavanje dozvole za boravak i rad temeljem mišljenja HZZ-a

Sukladno novoj odredbi čl. 97. st. 1. Zakona, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može izdati dozvolu za boravak i rad državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz čl. 59. Zakona, temeljem pozitivnog mišljenja HZZ-a iz čl. 99. Zakona, ako je ispunjen uvjet iz čl. 103.f Zakona u slučaju kada poslodavac osigurava smještaj, ili je posrednik u osiguravanju smještaja. Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, po službenoj dužnosti od HZZ-a zatražiti ovo mišljenje. **Zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad iz navedene odredbe čl. 97. st. 1. Zakona se prilaže:**

- ugovor o radu;
- dokaz o ispunjavanju zahtjeva poslodavaca traženih u testu tržišta rada koji se odnose na razinu obrazovanja, obrazovnu kvalifikaciju, radno iskustvo i sve druge uvjete koje zahtijeva poslodavac;
- dokaz o primjerenom smještaju kada poslodavac osigurava smještaj, ili je posrednik o osiguravanju smještaja.

U slučaju zapošljavanja državljanina treće zemlje u zanimanju navedenom u odluci iz čl. 101. st. 1. Zakona²⁰, zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad prilaže se dokaz da državljanin treće zemlje ima potrebne kompetencije za rad u tom zanimanju, što dokazuje postojanjem odgovarajućeg radnog iskustva ili dokazom o završenom obrazovanju.



ističemo...

Za jednostavna zanimanja za koja nije potrebna cjelovita kvalifikacija na razini srednjoškolskog obrazovanja prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, a koja su navedena u odluci iz čl. 101. st. 1. Zakona, nije potrebno dokazivati odgovarajuće radno iskustvo ni završeno obrazovanje.

Ako se radi o zapošljavanju državljanina treće zemlje koji će obavljati reguliranu profesiju prema popisu reguliranih profesija u RH, zahtjevu

¹⁷ Vidjeti pod 3.8.1.

¹⁸ Čl. 95. st. 2. Zakona.

¹⁹ Čl. 95. st. 7. Zakona.

²⁰ Vidjeti pod 3.7.3.



za izdavanje dozvole za boravak i rad prilaže se i rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije sukladno posebnom propisu. Iznimno od navedene odredbe čl. 97. st. 1. Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati bez provedbe testa tržišta rada i mišljenja HZZ-a ako se radi o zapošljavanju sezonskog radnika u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu na području RH u trajanju do 90 dana tijekom kalendarske, ili ako se radi o produljenju dozvole za boravak i rad za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje u istom zanimanju²¹.

**ističemo...**

Ugovor o radu ne smije sadržavati diskriminatorne odredbe kojima se radnik državljanin treće zemlje stavlja u nepovoljniji položaj od ostalih radnika zaposlenih u RH, a plaća koju prima državljanin treće zemlje ne smije biti manja od plaće koju primaju zaposleni u RH u zanimanju za koje se izdaje dozvola za boravak i rad odnosno u sličnim i srodnim zanimanjima sukladno posebnim zakonima i kolektivnim ugovorima.

3.7.2. Test tržišta rada**ističemo...**

Odredbom čl. 98. Zakona koja je odredbama ZID Zakona u cijelosti izmijenjena, određeno je kako je poslodavac, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad, dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada kod HZZ-a, osim u slučajevima iz čl. 97. st. 7.²², čl. 101. i čl. 110. Zakona²³.

Ovaj test tržišta rada obuhvaća provjeru stanja u evidenciji nezaposlenih osoba i postupak posredovanja radi zapošljavanja radnika s nacionalnog tržišta rada. Opseg zahtijevanih uvjeta za obavljanje poslova radnog mjesta naveden u testu tržišta rada ne može biti veći od uvjeta na usporedivim radnim mjestima niti plaća može biti manja od plaće zaposlenih u RH u zanimanju za koje se provodi test tržišta rada odnosno u sličnim i srodnim zanimanjima sukladno posebnim zakonima i kolektivnim ugovorima.

HZZ će provesti postupak posredovanja ako u evidenciji nezaposlenih osoba ima osoba koje ispunjavaju zahtjeve poslodavca za zapošljavanje.

**ističemo...**

Sukladno čl. 98. st. 5. Zakona, o rezultatu testa tržišta rada HZZ će obavijestiti poslodavca najkasnije u roku od 15 dana od dana traženja poslodavca.

U slučaju da je test tržišta rada pokazao da u evidenciji nezaposlenih osoba nema raspoloživih osoba koje ispunjavaju zahtjeve poslodavca za zapošljavanje, ili se oni ne mogu ispuniti migracijama nezaposlenih osoba u zemlji, poslodavac može zatražiti dozvolu za boravak i rad, u roku od 90 dana od dana zaprimanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada. Ministar nadležan za rad pravilnikom ko-

jim se uređuje vođenje evidencija HZZ-a propisuje način, sadržaj i postupak izdavanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada.

3.7.3. Iznimka od provedbe testa tržišta rada

Izmijenjenom odredbom čl. 101. st. 1. sada je određeno kako temeljem stanja na nacionalnom, regionalnom i lokalnom tržištu rada u pogledu broja i strukture nezaposlenih osoba te potreba pojedinih gospodarskih djelatnosti, Upravno vijeće HZZ-a donosi odluku o zanimanjima za koja poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada iz čl. 98. st. 1. Zakona²⁴. Navedena procjena stanja i potreba utvrđivat će se temeljem kriterija koji se odnose na:

- zanimanja koja nedostaju na nacionalnom, regionalnom i lokalnom tržištu rada, a ne mogu se nadomjestiti migracijama u zemlji;
- provedbu strateških i investicijskih projekata i;
- druge okolnosti važne za gospodarski rast i održivi razvoj.

Upravno vijeće HZZ-a dužno je pratiti stanje i potrebe na navedenim tržištima i u skladu s tim, bez odgode, izvršiti izmjene i dopune Odluke o zanimanjima za koja poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada, koju objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

3.7.4. Mišljenje HZZ-a

Izmijenjenom odredbom čl. 99. st. 1. Zakona određeni su uvjeti koji se moraju kumulativno (istovremeno) ispuniti za izdavanje pozitivnog mišljenja HZZ-a iz čl. 97. st. 1. Zakona²⁵ koje se dostavlja nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

**ističemo...**

Iznimno od odredbe čl. 99. st. 1. t. 4. Zakona, poslodavac – fizička osoba čiji obrt posluje sezonski, radi dobivanja pozitivnog mišljenja HZZ-a mora zapošljavati na području RH najmanje jednog radnika državljanina RH odnosno državljanina države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u prethodnoj sezoni.

U smislu Zakona, poslodavac – fizička osoba ubraja se u broj zaposlenih iz navedene odredbe čl. 99. st. 1. t. 4. i st. 2. Zakona.

**ističemo...**

Iznimno od odredbe čl. 99. st. 1. t. 7. podtočke b) Zakona, poslodavac – fizička osoba čiji obrt posluje sezonski mora radi dobivanja pozitivnog mišljenja HZZ-a imati promet u najmanjem iznosu od 15.000 eura u prethodnoj sezoni²⁶.

Dokaze iz odredbe čl. 99. st. 1. Zakona HZZ pribavit će po službenoj dužnosti i/ili od poslodavca. Dokaz o podmirenim obvezama iz odredbe čl. 99. st. 1. t. 3. Zakona utvrdit će se temeljem potvrde o stanju duga po osnovi javnih davanja o kojima službenu evidenciju vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Na zahtjev HZZ-a ministarstvo nadležno za pravosuđe dužno je dostaviti dokaze o činjenicama iz navedenih odredbi čl. 99. st. 1. t. 5.-6. Zakona. Osim toga, na zahtjev HZZ-a Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je dostaviti dokaze o činjenicama iz navedenih odredbi čl. 99. st. 1. t. 7. i st. 4. Zakona.

21 Čl. 97. st. 7. Zakona.

22 Vidjeti pod 3.7.1.

23 Čl. 98. st. 1. Zakona.

24 Vidjeti pod 3.7.2.

25 Vidjeti pod 3.7.1.

26 Čl. 99. st. 4. Zakona.

**ističemo...**

Sukladno čl. 99. st. 9. Zakona, HZZ će izdati pozitivno mišljenje ako je broj zaposlenih radnika državljana RH odnosno državljana države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije zaposlenih na puno radno vrijeme kod poslodavca u trenutku podnošenja zahtjeva najmanje 16 % broja zaposlenih radnika državljana trećih zemalja.

U slučaju zapošljavanja državljana treće zemlje u zanimanju navedenom u odluci iz čl. 101. st. 1. Zakona, HZZ će izdati pozitivno mišljenje ako je broj zaposlenih radnika državljana RH odnosno državljana države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije zaposlenih na puno radno vrijeme kod poslodavca u trenutku podnošenja zahtjeva najmanje 8 % broja zaposlenih radnika državljana trećih zemalja. Na zahtjev HZZ-a, HZMO je dužan dostaviti podatke o radnopravnom statusu zaposlenih radnika iz navedenih odredbi čl. 99. st. 1. t. 4. te st. 2. i 9.-10. Zakona. Način, sadržaj i postupak izdavanja mišljenja HZZ-a propisuje pravilnikom kojim se uređuje vođenje evidencija HZZ-a ministar nadležan za rad.

3.7.5. Izdavanje dozvole za boravak i rad bez testa tržišta rada i mišljenja HZZ-a

Izmijenjenom odredbom čl. 110. Zakona određeni su slučajevi u kojima bez provedbe testa tržišta rada iz čl. 98. Zakona i bez mišljenja HZZ-a iz čl. 99. Zakona, a na zahtjev državljanina treće zemlje, ili poslodavca, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može izdati dozvolu za boravak i rad. Upućujemo korisnike i obveznike primjene Zakona da detaljno prouče ovu izmijenjenu zakonsku odredbu.

3.7.6. Obavijest o neispunjavanju uvjeta

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 102. Zakona, HZZ je dužan bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je izdala dozvolu za boravak i rad odnosno potvrdu iz čl. 91. st. 3.-4. Zakona²⁷ ako:

- državljani treće zemlje ne obavlja poslove za koje je sklopio ugovor o radu, ili;
- poslodavac više ne ispunjava uvjete iz čl. 99. Zakona.

Okolnosti iz čl. 102. Zakona mogu se utvrditi u inspekcijskom nadzoru tijela državne uprave nadležnog za poslove inspekcije, ili u okviru redovitih aktivnosti HZZ-a odnosno na drugi odgovarajući način.

3.7.7. Broj zahtjeva za izdavanje dozvola za rad**ističemo...**

Sukladno novoj zakonskoj odredbi čl. 100.a st. 1. Zakona, poslodavac koji zapošljava do 50 radnika državljana RH, država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije može podnijeti ukupno 50 zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad koje se izdaju sukladno čl. 97. Zakona²⁸, a poslodavac koji zapošljava od 51 do 250 radnika državljana RH, država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije može podnijeti ukupno 250 zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad koje se izdaju sukladno čl. 97. Zakona.

27 Vidjeti pod 3.3.2.

28 Vidjeti pod 3.7.1.

Ograničenja broja zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad iz navedene odredbe čl. 100.a st. 1. Zakona primjenjuju se do nastupanja uvjeta za primjenu odredbi čl. 99. st. 9. i 10. Zakona²⁹. Ako poslodavci iz odredbe čl. 100.a st. 1. Zakona podnesu veći broj zahtjeva od dopuštenog, HZZ neće izdati pozitivno mišljenje iz čl. 99. st. 1. Zakona.

3.7.8. Izdavanje dozvole za rad agencijama za privremeno zapošljavanje

Izmijenjenom odredbom čl. 100. Zakona određeno je kako se u postupku izdavanja dozvole za boravak i rad agenciji za privremeno zapošljavanje na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o izdavanju dozvole za boravak i rad poslodavcu. **Sukladno čl. 100. st. 2. Zakona, ako je poslodavac agencija za privremeno zapošljavanje prema općem propisu o radu (Zakona o radu³⁰; u nastavku teksta: ZOR), dozvola za boravak i rad izdat će se na rok iz čl. 91. st. 10. podst. 2. Zakona (na vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu, a najdulje do tri godine) ako:**

- su ispunjeni uvjeti iz čl. 97.³¹ i 99.³² Zakona;
- je priložen ugovor o ustupanju radnika sklopljen između agencije i korisnika koji može biti kraći od sklopljenog ugovora o radu i;
- korisnik ispunjava uvjete iz čl. 99. Zakona.

Agencija za privremeno zapošljavanje može ustupiti državljanina treće zemlje drugom korisniku u istom zanimanju za koje je izdana dozvola za boravak i rad iz navedene odredbe čl. 100. st. 2. Zakona, pod uvjetom da drugi korisnik ispunjava uvjete iz čl. 99. Zakona.

**ističemo...**

Osim toga, agencija za privremeno zapošljavanje dužna je u roku od tri dana od sklapanja ugovora o ustupanju s drugim korisnikom u istom zanimanju podnijeti zahtjev za promjenu korisnika policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji te priložiti ugovor o ustupanju koji je sklopila s drugim korisnikom, koja će službenim putem zatražiti mišljenje HZZ-a³³.

Sukladno čl. 100. st. 5. Zakona, HZZ daje mišljenje za drugog korisnika temeljem čl. 99. Zakona u roku od pet dana od dana uredno zaprimljenog zahtjeva te ga dostavlja nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje.

**ističemo...**

Državljanin treće zemlje može započeti s radom kod drugog korisnika od dana pozitivnog mišljenja HZZ-a iz navedene odredbe čl. 100. st. 5. Zakona te policijska uprava odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje izdaje potvrdu iz čl. 91. st. 4. Zakona³⁴ državljaninu treće zemlje, agenciji za privremeno zapošljavanje i drugom korisniku.

29 Vidjeti pod 3.7.4.

30 Nar. nov., br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske.

31 Vidjeti pod 3.7.1.

32 Vidjeti pod 3.7.4.

33 Čl. 100. st. 4. Zakona.

34 Vidjeti pod 3.3.2.



U slučaju negativnog mišljenja HZZ-a za promjenu korisnika iz navedene odredbe čl. 100. st. 5. Zakona Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, odbija zahtjev za promjenu korisnika. Agencija za privremeno zapošljavanje ili korisnik mogu odustati od zahtjeva iz navedene odredbe čl. 100. st. 4. Zakona, u kojem će se slučaju postupak obustaviti rješenjem u obliku zabilješke u spisu, o čemu će se obavijestiti stranke u postupku.

**ističemo...**

Dozvola za boravak i rad iz navedene odredbe čl. 100. st. 2. Zakona ukinut će se ako agencija za privremeno zapošljavanje u roku od 30 dana od prestanka ugovora o ustupanju ne zaključi novi ugovor o ustupanju i ne dostavi zahtjev za promjenu korisnika policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji iz odredbe čl. 100. st. 4. Zakona.

Za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad iz odredbe čl. 100. st. 2. Zakona agencija za privremeno zapošljavanje može ustupiti državljana treće zemlje korisnicima pod uvjetima iz odredbe čl. 100. Zakona. Ministar nadležan za rad pravilnikom kojim se uređuje vođenje evidencija HZZ-a propisuje način, sadržaj i postupak izdavanja mišljenja HZZ-a iz odredbe čl. 100. st. 5. Zakona.

3.8. Radni odnos i uvjeti rada državljana treće zemlje

Odredbe Zakona dopunjene su novim čl. 103.a-103.f, o kojima više navodimo u nastavku i kojima se uređuje:

- prestanak radnog odnosa državljanina treće zemlje koji ima izdanu dozvolu za boravak i rad temeljem mišljenja HZZ-a;
- promjena poslodavca i zanimanja za državljanina treće zemlje koji ima izdanu dozvolu za boravak i rad temeljem mišljenja HZZ-a;
- olakšana promjena zanimanja kod istog poslodavca unutar važenja dozvole za boravak i rad izdane temeljem mišljenja HZZ-a za deficitarna zanimanja;
- olakšana promjena poslodavca unutar važenja dozvole za boravak i rad izdane temeljem mišljenja HZZ-a u istom zanimanju nakon godine dana rada u RH;
- dodatni rad državljanina treće zemlje koji ima važeću dozvolu za boravak i rad izdanu temeljem mišljenja HZZ-a;
- primjeren smještaj za državljanina treće zemlje za izdavanje dozvole za boravak i rad temeljem mišljenja HZZ-a.

**ističemo...**

Treba istaknuti kako se navedene odredbe čl. 103.a-103.f Zakona ne primjenjuju na sezonske radnike.

3.8.1. Prestanak radnog odnosa državljanina treće zemlje**ističemo...**

Sukladno novoj odredbi čl. 103.a Zakona, državljanin treće zemlje koji ima važeću dozvolu za boravak i rad izdanu temeljem čl. 97. Zakona³⁵ može biti nezaposlen unutar roka važenja te dozvole za boravak i rad ako nezaposlenost višekratno ili jednokratno ne traje dulje od 60 dana.

Državljanin treće zemlje iz navedene odredbe čl. 103.a st. 1. Zakona može za vrijeme nezaposlenosti tražiti zaposlenje i zaposliti se sukladno odredbama Zakona. **U smislu odredbi Zakona, razdoblje nezaposlenosti prekida se:**

- podnošenjem urednog zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad iz čl. 103.b Zakona³⁶, a počinje ponovno teći izvršnim rješenjem o odbijanju zahtjeva ili obustavi postupka;
- dostavom urednog zahtjeva iz čl. 103.d Zakona³⁷ policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, a počinje ponovno teći izvršnim rješenjem o odbitku zahtjeva ili obustavi postupka.

Zahtjev za dozvolu za boravak i rad, ili promjenu poslodavca iz čl. 103.d Zakona, koji je podnesen nakon dozvoljenog vremena nezaposlenosti iz navedene odredbe čl. 103.a st. 1. Zakona, odbacit će se rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor, a dozvola za boravak i rad ukinut će se temeljem čl. 94. Zakona³⁸. U svrhu utvrđivanja vremena dopuštene nezaposlenosti iz navedene odredbe čl. 103.a st. 1. Zakona HZMO će dostaviti podatke o radnopravnom statusu državljanina treće zemlje nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

3.8.2. Promjena poslodavca i zanimanja za državljanina treće zemlje

Sukladno novoj odredbi čl. 103.b st. 1 Zakona, zahtjev za dozvolu za boravak i rad sukladno čl. 97. Zakona podnosi se ako državljanin treće zemlje:

- kod istog poslodavca mijenja zanimanje koje nije navedeno u Odluci o zanimanjima za koja poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada iz čl. 101. st. 1. Zakona³⁹;
- prije proteka godine dana rada mijenja poslodavca u istom zanimanju;
- mijenja poslodavca i zanimanje.

**ističemo...**

U slučaju da je zahtjev za dozvolu za boravak i rad podnesen unutar dopuštenog roka nezaposlenosti iz čl. 103.a Zakona⁴⁰, državljanin treće zemlje može ostati u RH do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Zahtjev za dozvolu za boravak i rad koji je podnesen nakon dozvoljenog vremena nezaposlenosti odbacit će se rješenjem protiv kojeg

35 Vidjeti pod 3.7.1.

36 Vidjeti pod 3.8.2.

37 Vidjeti pod 3.8.4.

38 Vidjeti pod 3.5.2.

39 Vidjeti pod 3.7.3.

40 Vidjeti pod 3.8.1.

RiPup

TELEFON ZA KONZULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
 od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
 od 8.30 do 13.00 sati.
01/48 36 046 i 01/49 21 739

nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor, a dozvola za boravak i rad ukinut će se temeljem čl. 94. Zakona.

Sukladno čl. 103.b st. 5. Zakona, državljanin treće zemlje može započeti s radom kod novog poslodavca, ili u novom zanimanju temeljem:

- potvrde iz čl. 91. st. 3. podst. 1., ili st. 4. Zakona⁴¹, dok državljanin treće zemlje ne podnese zahtjev za tehničku izradu dozvole boravka iz čl. 91. st. 2. Zakona, a najduže do roka iz čl. 169. st. 1. Zakona (8 dana), ako je državljanin treće zemlje prijavljen na zdravstveno i mirovinsko osiguranje;
- podnesenog zahtjeva za tehničku izradu dozvole boravka iz čl. 91. st. 2. Zakona, ako je državljanin treće zemlje prijavljen na zdravstveno i mirovinsko osiguranje.

3.8.3. Olakšana promjena zanimanja kod istog poslodavca unutar važenja dozvole za boravak i rad za deficitarna zanimanja

Novom odredbom čl. 103.c st. 1. Zakona određeno je kako se za državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad sukladno čl. 97. Zakona, ili je produljena može se unutar važenja dozvole za boravak i rad kod istog poslodavca promijeniti zanimanje ako se radi o zapošljavanju državljanina treće zemlje u zanimanju navedenom u Odluci o zanimanjima za koja poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada iz čl. 101. st. 1. Zakona i ako je ugovor o radu za novo zanimanje sklopljen na razdoblje do kraja važenja dozvole za boravak i rad.



ističemo...

Temeljem odredbe čl. 103.c st. 2. Zakona, poslodavac je dužan u roku od tri dana od dana sklapanja ugovora o radu za novo zanimanje navedeno u spomenutoj odluci HZZ-a podnijeti zahtjev za promjenu zanimanja policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, uz koji prilaže dokaze iz čl. 97. Zakona, a koja će službenim putem zatražiti mišljenje HZZ-a.

Sukladno čl. 103.c st. 3. Zakona, HZZ daje mišljenje u roku od pet dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva, kojom će prilikom provjeriti ispunjavanje uvjeta iz čl. 99. st. 1. t. 1. Zakona⁴², te ga dostavlja nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje.



ističemo...

Državljanin treće zemlje može započeti s radom u novom zanimanju od dana pozitivnog mišljenja HZZ-a, a dozvola za boravak i rad iz odredbe čl. 103.c st. 1. Zakona ostaje važiti do njezina isteka te policijska uprava odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje izdaje potvrdu iz čl. 91. st. 3. podst. 2. Zakona državljaninu treće zemlje i poslodavcu.

U slučaju negativnog mišljenja HZZ-a za promjenu zanimanja iz navedene odredbe čl. 103.c st. 3. Zakona, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, odbija zahtjev

za promjenu zanimanja te državljanin treće zemlje može nastaviti raditi u prvom zanimanju na temelju radnog odnosa sukladno prvom ugovoru o radu. Poslodavac, ili državljanin treće zemlje, mogu odustati od zahtjeva iz navedene odredbe čl. 103.c st. 2. Zakona, u kojem će se slučaju postupak obustaviti rješenjem u obliku zabilješke u spisu, o čemu će se obavijestiti stranke u postupku.

3.8.4. Olakšana promjena poslodavca unutar važenja dozvole za boravak i rad izdane za zapošljavanje u istom zanimanju



ističemo...

Novom odredbom čl. 103.d st. 1. Zakona je određeno kako državljanin treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad s rokom važenja od najmanje godinu dana, sukladno čl. 97. Zakona, i temeljem koje dolazi u RH, ili je produljena, može unutar važenja dozvole za boravak i rad nakon godine dana rada promijeniti poslodavca u istom zanimanju te je drugi poslodavac dužan u roku od tri dana od dana sklapanja ugovora o radu podnijeti zahtjev za promjenu poslodavca u istom zanimanju policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, uz koji prilaže ugovor o radu, a koja će službenim putem zatražiti mišljenje HZZ-a.

Sukladno čl. 103.d st. 2. Zakona, HZZ daje mišljenje za drugog poslodavca temeljem čl. 99. Zakona u roku od pet dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva te ga dostavlja nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje. Državljanin treće zemlje može započeti s radom kod drugog poslodavca od dana pozitivnog mišljenja HZZ-a, a dozvola za boravak i rad iz odredbe čl. 103.d st. 1. Zakona ostaje važiti do njezina isteka te policijska uprava odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje izdaje potvrdu iz čl. 91. st. 3. podst. 3. Zakona državljaninu treće zemlje i drugom poslodavcu.

U slučaju negativnog mišljenja HZZ-a za promjenu poslodavca iz navedene odredbe čl. 103.d st. 2. Zakona, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, odbija zahtjev za promjenu poslodavca i obavještava državljanina treće zemlje o dopuštenom vremenu nezaposlenosti iz čl. 103.a Zakona te da će ukinuti dozvolu za boravak i rad ako je prošlo najdulje dopušteno vrijeme nezaposlenosti, a državljanin treće zemlje nije se zaposlio u tom roku sukladno odredbama Zakona. Državljanin treće zemlje u slučaju negativnog mišljenja HZZ-a iz navedene odredbe čl. 103.d st. 2. Zakona, ako ima važeću dozvolu za boravak i rad, može tražiti novog poslodavca za vrijeme nezaposlenosti koje nije duže od navedenog u čl. 103.a Zakona, uzimajući u obzir prethodna trajanja nezaposlenosti, te se zaposliti pod uvjetima iz Zakona. Ako je u tijeku postupak za promjenu poslodavca iz navedene odredbe čl. 103.d st. 1. Zakona, naknadni zahtjevi drugih poslodavaca za istog državljanina treće zemlje za promjenu poslodavca bit će odbačeni rješenjem.

Poslodavac, ili državljanin treće zemlje, mogu odustati od zahtjeva za promjenu poslodavca, u kojem će se slučaju postupak obustaviti rješenjem u obliku zabilješke u spisu, o čemu će se obavijestiti stranke u postupku. Odredba čl. 103d. Zakona o promjeni poslodavca u istom zanimanju unutar važenja dozvole za boravak i rad primjenjuje se i na državljanina treće zemlje koji je u RH neposredno prije boravio

41 Vidjeti pod 3.1.

42 Vidjeti pod 3.7.4.

i radio neprekidno najmanje godinu dana na temelju izdane dozvole za boravak i rad sukladno čl. 97. Zakona.



ističemo...

U slučaju da je drugi poslodavac agencija za privremeno zapošljavanje, uz ugovor o radu prilaže se i ugovor o ustupanju radnika sklopljen između agencije i korisnika te agencija i korisnik moraju ispunjavati uvjete iz čl. 99. Zakona.

Ministar nadležan za rad pravilnikom kojim se uređuje vođenje evidencija HZZ-a propisuje način, sadržaj i postupak izdavanja mišljenja iz navedene odredbe čl. 103.d st. 2. Zakona.

3.8.5. Dodatni rad državljanina treće zemlje koji ima važeću dozvolu za boravak i rad



ističemo...

Sukladno novoj odredbi čl. 103.e st. 1. Zakona, državljanin treće zemlje koji ima važeću dozvolu za boravak i rad izdanu temeljem čl. 97. Zakona, ili je produljena, koji je zaposlen i radi u punom radnom vremenu od 40 sati tjedno može unutar važenja dozvole za boravak i rad dodatno raditi temeljem ugovora o dodatnom radu za drugog poslodavca pod uvjetima propisanim općim propisom o radu (ZOR).

Prije podnošenja zahtjeva za dodatni rad drugi poslodavac dužan je zatražiti provođenje testa tržišta rada kod HZZ-a sukladno čl. 98. Zakona⁴³.



ističemo...

Sukladno čl. 103.e st. 3. Zakona, za državljanina treće zemlje drugi poslodavac dužan je u roku od tri dana od dana sklapanja ugovora o dodatnom radu podnijeti zahtjev za dodatni rad policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, uz koji prilaže ugovor o dodatnom radu i pisanu obavijest kojom je državljanin treće zemlje obavijestio poslodavca o sklopljenom ugovoru o dodatnom radu s drugim poslodavcem, a koja će službenim putem zatražiti mišljenje HZZ-a.

HZZ daje mišljenje za drugog poslodavca sukladno čl. 99. Zakona u roku do pet dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva te ga dostavlja nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje. Sukladno čl. 103.e st. 5. Zakona, državljanin treće zemlje može započeti s dodatnim radom od dana pozitivnog mišljenja HZZ-a, a dozvola za boravak i rad iz navedene odredbe čl. 103.e st. 1. Zakona ostaje važi do njezina isteka te policijska uprava odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje izdaje potvrdu iz čl. 91. st. 3. podst. 4. Zakona državljaninu treće zemlje, prvom i drugom poslodavcu. U slučaju negativnog mišljenja HZZ-a Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, odbija rješenjem zahtjev za dodatni rad državljanina treće zemlje kod drugog poslodavca.

Državljanin treće zemlje ili drugi poslodavac mogu odustati od zahtjeva za dodatni rad iz navedene odredbe čl. 103.e st. 3. Zakona, u

kojem će se slučaju postupak obustaviti rješenjem u obliku zabilješke u spisu, o čemu će se obavijestiti stranke u postupku. Protiv rješenja iz odredbe čl. 103.e Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.



ističemo...

Sukladno čl. 103.e st. 9. Zakona, državljanin treće zemlje koji ostane nezaposlen kod prvog poslodavca, ili ne radi puno radno vrijeme od 40 sati tjedno, ne smije nastaviti dodatno raditi kod drugog poslodavca te je dužan u roku iz čl. 95. Zakona od nastanka okolnosti obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju i vratiti potvrdu iz navedene odredbe čl. 103.e st. 5. Zakona.

Policijska uprava odnosno policijska postaja obavijestit će drugog poslodavca o okolnostima iz navedene odredbe čl. 103.e st. 9. Zakona.

Primjer – ugovor o dodatnom radu državljanina treće zemlje

ABECE d.o.o. za ugostiteljstvo, Opatija, Nova cesta 11, OIB: 84848484111, koje zastupa član uprave Ivo Ivin (u nastavku teksta: Poslodavac)

i

Ana Anić iz Bihaća, Ulica proljeća 1, Bosna i Hercegovina, OIB:14049903122 (u nastavku teksta: Radnica), dana 23. travnja 2025. sklapaju sljedeći

UGOVOR O DODATNOM RADU NA ODREĐENO VRIJEME

Članak 1.

Temeljem ovog Ugovora o radu (u nastavku teksta: Ugovor) Radnica zasniva radni odnos na određeno vrijeme od 23. travnja 2025. do 23. lipnja 2025. koji je zadnji dan radnog odnosa u dodatnom radu kod Poslodavca, za obavljanje poslova čistačice u Hotelu „Adriamare“ u vlasništvu Poslodavca, u nepunom radnom vremenu od 8 (slovima: osam) sati tjedno.

Objektivni razlog za sklapanje ovog Ugovora na određeno vrijeme je privremeno povećanje obujma posla u gradu Opatiji za vrijeme ljetne turističke sezone.

Članak 2.

Radnica otpočinje s radom kod Poslodavca na dan 23. travnja 2023. pod uvjetom dobivanja dozvole za boravak i rad.

Prije početka rada iz stavka 1. Radnica će pisanim putem obavijestiti matičnog poslodavca o sklapanju ovog Ugovora o dodatnom radu.

Članak 3.

Poslovi iz članka 1. ovog Ugovora za koje je Radnica sklopila ovaj Ugovor posebno obuhvaćaju (*navesti opis poslova*):

- _____;
- _____.

Radnica će obavljati i druge poslove sukladno uputi Poslodavca, koji odgovaraju naravi i vrsti poslova za koje je zasnovan radni odnos između Poslodavca i Radnice te njenoj stručnoj spremi.

⁴³ Vidjeti pod 3.7.2.



Članak 4.

Poslove iz članka 3. ovog Ugovora Radnica će obavljati u Hotelu „Adriamare“ u vlasništvu Poslodavca, u Opatiji, Nova cesta 11 kao glavnom mjestu rada, a sukladno uputi Poslodavca i potrebi posla i na drugim mjestima u mjestu sjedišta Poslodavca koje on odredi.

Radnica obavlja posao za koji je zasnovala radni odnos sredstvima i opremom Poslodavca.

Članak 5.

Plaća Radnice se sastoji od:

- osnovne plaće;
- dodataka na plaću;
- ostalih primitaka.

Članak 6.

Za obavljani rad u punom radnom vremenu uz uobičajeni radni učinak, Radnica ima pravo na mjesečnu osnovnu plaću u iznosu od 1.000,00 (slovima: tisuću) eura, koja se isplaćuje jedanput mjesečno i to najkasnije do 10. (slovima: desetog) u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 7.

Osnovna plaća iz članka 6. ovog Ugovora uvećava se za:

- prekovremeni rad 50%;
- rad nedjeljom 50%;
- dvokratni rad s prekidom dužim od 1 sata 10%;
- rad blagdanom, ili drugim neradnim danom propisanim zakonom 50%;
- za rad u drugoj smjeni u slučaju stalnog smjenskog rada 10%;
- za noćni rad 30%;
- za otežane uvjete rada (uvjeti rada za koje su procjenom rizika na radu kod poslodavca utvrđene opasnosti, štetnosti i napori koji bi mogli izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika 20%;
- za svaku navršenu godinu ukupnog radnog staža kod poslodavca i svih dosadašnjih poslodavaca 0,5%.

Ako se radnici tijekom jednog dana ponove dva ili više osnova iz stavka 1. po kojima se povećava obračunska osnovica, tada se svi dodaci kumuliraju za sate rada ostvarene u pojedinim uvjetima. Iznimno, ako je blagdan ili neradni dan utvrđen zakonom nedjelja, radnik ostvaruje pravo na dodatak za rad na dan blagdana bez kumuliranja dodatka za rad nedjeljom.

Članak 8.

Radnica ostvaruje pravo na prigodne nagrade i druge materijalne primitke temeljem radnog odnosa kod Poslodavca, koji nisu dio plaće iz članka 5. ovog Ugovora, sukladno Kolektivnom ugovoru ugostiteljstva (u nastavku teksta: Kolektivni ugovor) te odluci, poslovnoj politici i materijalnim mogućnostima Poslodavca.

Radnica ima pravo na naknadu za odvojeni život sukladno Kolektivnom ugovoru.

Članak 9.

Radnica za razdoblja kada ne radi iz opravdanih razloga utvrđenih Zakonom o radu (u nastavku teksta: Zakon), ostvaruje pravo na naknadu plaće u skladu sa Zakonom i Kolektivnim ugovorom.

Članak 10.

Radno vrijeme Radnice iz članka 1. ovog Ugovora raspodijeljeno je na 5 (slovima: pet) radnih dana, a raspored radnog vremena utvrđuje Poslodavac pisanom odlukom sukladno Zakonu.

Članak 11.

Radnica ima pravo na dnevni i tjedni odmor sukladno odredbama Zakona.

Tjedni odmor Radnica koristi nedjeljom i drugim danom sukladno odredbama Zakona.

Članak 12.

Radnica ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od 20 (slovima: dvadeset) radnih dana, uvećan za dodatne dane sukladno Kolektivnom ugovoru.

U dane godišnjeg odmora ne uračunavaju se subote i nedjelje te blagdani i neradni dani određeni zakonom.

Članak 13.

Radnica ima pravo na odsutnost s rada tijekom godine uz naknadu plaće (plaćeni dopust) do ukupno 7 (slovima: sedam) radnih dana iz razloga navedenih u Zakonu, sukladno pisanoj odluci Poslodavca.

Radnica ima pravo na neplaćeni dopust pod uvjetima propisanim Zakonom, sukladno odluci Poslodavca.

Članak 14.

Poslodavac i Radnica mogu redovito i izvanredno otkazati ovaj Ugovor pod uvjetima i uz otkazne rokove propisane Zakonom.

Članak 15.

U slučaju da je neko pravo Radnice iz ovog Ugovora povoljnije riješeno Kolektivnim ugovorom, ili drugim izvorom radnog prava koji obvezuje Poslodavca, primjenjuju se odredbe Kolektivnog ugovora i/ili drugog izvora radnog prava.

Prilikom sklapanja ovog Ugovora Radnica je upoznata sa organizacijom rada kod Poslodavca i pravilima zaštite na radu.

Članak 16.

Sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora, ugovorne strane nastojati će riješiti mirnim putem, a u suprotnom ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Rijeci.

Članak 17.

Ovaj Ugovor sastavljen je u 4 (slovima: četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (slovima: dva) istovjetna primjerka.

Za Poslodavca:
Članica uprave
Dubravka Bravić

Radnica:
Helena Lenić

3.8.6. Primjeren smještaj za državljanina treće zemlje za izdavanje dozvole za boravak i rad

Novom odredbom čl. 103.f st. 1. Zakona određeno je kako u slučaju kada poslodavac osigurava smještaj, ili je on posrednik u osiguravanju smještaja državljaninu treće zemlje za kojeg podnosi zahtjev za dozvolu za boravak i rad temeljem čl. 97. Zakona, takav osigurani smještaj mora biti primjeren.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 130⁰⁰ EUR + PDV

T: 01 / 49 21 737

**ističemo...**

Sukladno čl. 103.f st. 2. Zakona, pod osiguranim primjerenim smještajem smatra se smještaj koji državljaninu treće zemlje osigurava primjeren životni standard tijekom cjelokupnog boravka, a o svakoj promjeni smještaja poslodavac iz navedene odredbe čl. 103.f st. 1. Zakona obavještava policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene.

Kada je poslodavac osigurao smještaj, ili je on posrednik u osiguravanju smještaja:

- od državljanina treće zemlje može se zahtijevati plaćanje najamnine čiji iznos nije previsok u usporedbi s njegovim netoprimicima od rada i u usporedbi s kvalitetom smještaja, a takva se najamnina ne smije automatski odbijati od plaće državljanina treće zemlje;
- poslodavac državljaninu treće zemlje dostavlja ugovor o najmu, ili istovrijedan dokument u kojem su jasno navedeni uvjeti najma za smještaj;
- poslodavac osigurava da smještaj zadovoljava opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u RH. Ministar unutarnjih poslova, uz prethodnu suglasnost ministara nadležnih za prostorno uređenje i graditeljstvo, rad i zdravstvo, pravilnikom iz čl. 6. st. 6. Zakona propisuje tehničke uvjete primjerenog smještaja, način plaćanja najamnine i dokumentaciju kojom se dokazuje primjeren smještaj iz navedene odredbe čl. 103.f st. 2. Zakona.

3.9. Uvjeti za izdavanje, produljenje, odbijanje i ukidanje dozvole za boravak i rad za sezonske radnike**3.9.1. Dozvola za boravak i rad za sezonske radnike**

Izmijenjene su odredbe čl. 104. st. 1.-4. Zakona, Sukladno čl. 104. st. 1. Zakona, državljaninu treće zemlje može se odobriti dozvola za boravak i rad kao sezonskom radniku ako ispunjava uvjete iz čl. 59. i 97. Zakona⁴⁴, osim uvjeta primjerenog smještaja iz čl. 103.f Zakona⁴⁵, koji uvjet mora biti ispunjen sukladno odredbama predmetnog čl. 104. Zakona. Iznimno od navedene odredbe čl. 104. st. 1. Zakona, sezonskom radniku u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu do 90 dana nije potrebna provedba testa tržišta rada i mišljenje HZZ-a, a ako poslodavac u kontinuitetu zapošljava istog sezonskog radnika dulje od 90 dana, dužan je ishoditi dozvolu za boravak i rad iz čl. 104. st. 5. Zakona.

**ističemo...**

Sezonski radnik može raditi temeljem dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana, ili do devet mjeseci.

Državljaninu treće zemlje koji dolazi raditi kao sezonski radnik do 90 dana dozvola za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana izdaje se kao potvrda iz čl. 91. st. 3. podst. 1. Zakona⁴⁶ temeljem koje može početi raditi, a nije dužan ishoditi dozvolu boravka sukladno čl. 168. Zakona. **Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 104. st. 5. Zakona, do-**

zvola za boravak i rad za sezonski rad odobrit će se sezonskom radniku ako:

- ima valjanu stranu putnu ispravu za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad;
- ima valjani ugovor o radu;
- ima osiguran primjeren smještaj;
- ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje;
- nema zabranu ulaska u RH i boravka u RH, ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska;
- ima dokaz da nije pravomoćno osuđen za kaznena djela iz matične države ili države u kojoj je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u RH, koji nije potrebno priložiti ako nije prošlo duže od devet mjeseci od isteka važenja prethodno izdane dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

**ističemo...**

Obvezno zdravstveno osiguranje za sezonskog radnika dokazuje se ugovorom o radu temeljem kojeg ga poslodavac prijavljuje područnim ustrojstvenim jedinicama HZZO-a radi ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja sukladno propisu kojim se uređuje obvezno zdravstveno osiguranje u RH.

Uvjeti za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz izmijenjene odredbe čl. 104. st. 5. t. 2. i 3. Zakona moraju biti u skladu s propisima RH i kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca. Sezonski radnik kojem je najmanje jednom tijekom prethodnih pet godina izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad i koji nije postupao suprotno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na sezonske radnike ne mora ispunjavati uvjet iz navedene odredbe čl. 104. st. 5. t. 3. Zakona za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

**ističemo...**

Pod osiguranim primjerenim smještajem za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad smatra se smještaj koji sezonskom radniku osigurava primjeren životni standard tijekom cjelokupnog boravka, a o svakoj promjeni smještaja sezonski radnik i poslodavac iz čl. 104. st. 10. Zakona obavještava policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene.

Sukladno spomenutoj odredbi čl. 104. t. 10. Zakona, kada je poslodavac osigurao smještaj, ili je on posrednik u osiguravanju smještaja:

- od sezonskog radnika može se zahtijevati plaćanje najamnine čiji iznos nije previsok u usporedbi s njegovim netoprimicima od rada i u usporedbi s kvalitetom smještaja, a takva se najamnina ne smije automatski odbijati od plaće sezonskog radnika;
- poslodavac sezonskom radniku dostavlja ugovor o najmu, ili istovrijedan dokument u kojem su jasno navedeni uvjeti najma za smještaj;
- poslodavac osigurava da smještaj zadovoljava opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u RH.

44 Vidjeti pod 3.7.1.

45 Vidjeti pod 3.8.6.

46 Vidjeti pod 3.1.



Protiv rješenja o izdavanju dozvole za rad iz navedene odredbe čl. 104. st. 5. Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Ministar pravilnikom iz čl. 6. st. 6. Zakona propisuje tehničke uvjete primjerenog smještaja, način plaćanja najamnine za smještaj sezonskog radnika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje dozvole za sezonski rad državljanina iz trećih zemalja.

3.9.2. Odbijanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Neizmijenjenom odredbom čl. 105. st. 1. Zakona određeno je kako će se zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad odbiti ako:

- je priložena dokumentacija prijeverno stečena, ili krivotvorena;
- se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja, ili da ne namjerava napustiti RH najkasnije na dan prestanka važenja dozvole.



ističemo...

Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad može odbiti pod uvjetima određenim izmijenjenom odredbom čl. 105. st. 2. Zakona.

3.9.3. Produljenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Odredbama ZID Zakona izmijenjena je odredba čl. 106. st. 1.-2. i 6. Zakona te je ova odredba dopunjena novim st. 8.



ističemo...

Izmijenjenom odredbom čl. 106. st. 1. Zakona određeno je kako sezonski radnik temeljem dozvole za boravak i rad za sezonski rad može raditi u RH najdulje devet mjeseci godišnje nakon čega mora napustiti RH.

Sukladno čl. 106. st. 2. Zakona, sezonskom radniku će se unutar roka od devet mjeseci godišnje, ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 104. Zakona, jednom produljiti važenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod istog i drugog poslodavca.

Sezonski radnik iz navedene odredbe čl. 106. st. 2. Zakona koji ima važeću dozvolu za boravak i rad i za kojeg je u nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnesen zahtjev za produženje dozvole za boravak i rad za istog poslodavca, može nastaviti boraviti i raditi do okončanja postupka. Sezonski radnik iz ove zakonske odredbe koji ima važeću dozvolu za boravak i rad za kojeg je novi poslodavac u nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnio zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad, može nastaviti boraviti i raditi za novog poslodavca do okončanja postupka.



ističemo...

Zahtjev za produljenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja navedene dozvole.

Izmijenjenom odredbom čl. 106. st. 6. Zakona određeno je kako je Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, dužno odlučiti o zahtjevu iz navedene odredbe čl. 106. st. 5. Zakona u roku od tri dana od dana podnošenja urednog zahtjeva. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Novom odredbom čl. 106. st. 8. Zakona određeno je kako se za državljanina treće zemlje može podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka, ili dozvole za boravak i rad koja nije u svrhu sezonskog zapošljavanja prije isteka dozvole za boravak i rad iz navedene odredbe čl. 106. st. 1. Zakona, u kojem slučaju državljanin treće zemlje može ostati u RH do izvršnosti odluke o zahtjevu.

3.9.4. Ukidanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 107. st. 1. Zakona, ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinuti će dozvolu za boravak i rad za sezonski rad ako:

- sezonski radnik obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad;
- sezonski radnik radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad;
- prestanu postojati uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad;
- je priložena dokumentacija prijeverno stečena, krivotvorena, ili protuzakonito promijenjena.

Ministarstvo, sukladno čl. 107. st. 2. Zakona, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može ukinuti dozvolu za boravak i rad za sezonski rad ako:

- poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima RH i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji;
- je za poslodavca otvoren stečajni ili likvidacijski postupak, ili je poslodavac bio u stečajnom postupku sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija, ili ne obavlja gospodarsku aktivnost.

Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinuti dozvolu za boravak i rad za sezonski rad ako sezonski radnik ima zabranu ulaska u RH i boravka u RH, ili je izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska.

Protiv rješenja iz navedenih odredbi čl. 107. st. 1.-3. Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. **Odredbe o ukidanju dozvole za boravak i rad za sezonski rad ne primjenjuje se na sezonskog radnika koji podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod drugog poslodavca ako:**

- poslodavac postupa suprotno odredbama ZOR-a i temeljem njega donesenih podzakonskih propisa odnosno odredbama Zakona koje se odnose na rad;
- je za poslodavca otvoren postupak stečaja ili likvidacija sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija;
- je poslodavac bio u stečajnom ili likvidacijskom postupku;
- poslodavac ne obavlja gospodarsku aktivnost.

U čl. 107. st. 6. Zakona je određeno kako je u slučaju da je dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinuta temeljem navedene odredbe čl. 107. st. 2. Zakona, poslodavac odgovoran sezonskom radniku isplatiti naknade kao i sve nepodmirene obveze sukladno propisima kojima se uređuje područje radnih odnosa.

**ističemo...**

Sukladno čl. 107. st. 7. Zakona, poslodavcu koji u prethodnih godinu dana više od dva puta nije ispunio svoje obveze koje proizlaze iz navedene odredbe čl. 107. st. 2. t. 1. Zakona neće se izdati dozvola za boravak i rad za sezonski rad.

Kada je poslodavac kao podizvođač prekršio obveze iz navedene zakonske odredbe, a glavni izvođač i posrednički podizvođač nisu ispunili obveze dužne pažnje kako je određeno propisom kojim se uređuje predmetna djelatnost, na glavnog izvođača i eventualno posredničkog podizvođača može se primijeniti navedena odredba čl. 107. st. 7. Zakona. U slučaju iz navedene odredbe čl. 107. st. 8. Zakona, glavni izvođač i eventualni posrednički podizvođač mogu zajedno s poslodavcem ili umjesto poslodavca biti odgovorni platiti naknadu sezonskom radniku koja mu pripada sukladno čl. 107. st. 6. Zakona odnosno zajedno s poslodavcem ili umjesto poslodavca biti odgovorni platiti zaostale isplate sezonskom radniku koje mu pripadaju sukladno propisu kojim se uređuje isplata plaća.

3.10. Izdavanje dozvole za boravak i rad za ključno osoblje i državljane trećih zemalja koji se samozapošljavaju

Izmijenjene su i odredbe čl. 113. st. 1. i st. 5. Zakona. **Izmijenjenom odredbom čl. 113. st. 1. Zakona državljaninu treće zemlje iz čl. 110. t. 2. Zakona može se izdati dozvola za boravak i rad ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 111. Zakona i dokaže da:**

- vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva odnosno imovina komanditnog, ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 26.544,56 eura;
- su u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva zaposlena na neodređeno i puno radno vrijeme najmanje tri hrvatska državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave, ili nadzornog odbora, a čija brutoplaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u RH u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku;
- **njegova mjesečna brutoplaća iznosi najmanje 1,5 prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u RH u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.**

Ako više državljana trećih zemalja iz navedene odredbe čl. 113. st. 1. Zakona obavlja ključne poslove za istog poslodavca, dozvola za boravak i rad može se izdati ako:

- vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 26.544,56 eura;
- je na svakog zaposlenog državljanina treće zemlje zaposleno najmanje tri hrvatska državljana na neodređeno i puno radno vrijeme na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora, a čija brutoplaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u RH u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku;
- njihova brutoplaća iznosi najmanje 1,5 prosječne bruto isplaćene plaće u RH u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.

Sukladno čl. 113. st. 3. Zakona, državljaninu treće zemlje koji se samozapošljava u trgovačkom društvu ili obrtu u kojem je jedini vlasnik iz čl. 110. t. 3. Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ako ispunjava uvjete iz čl. 111. Zakona i ako:

- je u osnivanje trgovačkog društva ili obrta uložio najmanje 26.544,56 eura;
- su na neodređeno i puno radno vrijeme zaposlena najmanje tri hrvatska državljana, a čija brutoplaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u RH u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku;
- njegova mjesečna brutoplaća iznosi najmanje 1,5 prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u RH prema posljednjem službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku, dok državljanin treće zemlje koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati da iznos ostvaren dohotkom od samostalne djelatnosti iznosi najmanje 1,5 prosječne mjesečne neto isplaćene plaće u RH prema posljednjem službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.

Državljanin treće zemlje koji je upisan kao osoba ovlaštena za zastupanje trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva dužan je regulirati dozvolu za boravak i rad sukladno navedenim odredbama čl. 113. st. 1. i 2. Zakona, te mu se za isto trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo ne može izdati dozvola za boravak i rad sukladno čl. 97. Zakona.

**ističemo...**

Sukladno izmijenjenoj odredbi čl. 113. st. 5. Zakona, državljanin treće zemlje koji u trgovačkom društvu ima vlasnički udio najmanje 51 %, ili u obrtu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51 %, dužan je regulirati dozvolu za boravak i rad sukladno navedenoj odredbi čl. 113. st. 3. Zakona te mu se za isto ili različito trgovačko društvo ili obrt ne može izdati dozvola za boravak i rad sukladno čl. 97. Zakona.

4. Zaključak

Unatoč dužim pripremama za izmjenu Zakona, početak primjene novih zakonskih odredbi pokazao je određene probleme u praksi. Tako za poslodavce koji obavljaju djelatnost sezonski, problem predstavlja zakonska odredba prema kojoj stranog radnika ne može zaposliti poslodavac koji nije imao mjesečni promet od 10.000 eura u zadnjih 6 mjeseci sukladno čl. 99. Zakona. Ovim poslodavcima ostaje na raspolaganju mogućnost angažiranja stranih radnika na 90 dana, što za njih može predstavljati određeni rizik.

Zakonskim izmjenama obuhvaćene su i izmjene zakonskih odredbi o prekršajima. Izmjenama Zakona propisani su novi, viši iznosi prekršajnih kazni i proširen je krug materijalnih odredbi Zakona za čije nepoštovanje su propisane novčane kazne za prekršaj. Obzirom na obujam zakonskih izmjena u jednom od sljedećih brojeva RiPup-a upoznat ćemo se sa drugim novinama u Zakonu, posebno onim koje se odnose na izdavanje „plave karte EU“.

